

VAS ISTVÁN

RAPSZÓDIA
EGY ŐSZI KERTBEN

VERSEK ÉS ÚTI JEGYZETEK

Csaba Gyöngyösi
székfővel, magyabecsúlnél
Vas István

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

BUDAPEST 1960

Kedves György!

Nagyon örültem levelednek is,
hígyvednek is. Hozz kérted a
"A lud panasza óta" megjött becsülte-
nyilván tudod. De utóbbi időben olyan
brossák fűszereket hozsahonba
isten, amikor az a minőség este-
ben túl csak akkor is dekel egy veszi-
tet, ha ember, sőt rengeteg ideletűse-
met, rohossámet is megjött
sodója. Könnyen elképzelhető is az
juttatva minden, hogy jó multhoz
falatol bekapottan "A szó megjött
is megkapott az a megjött vedő,
keserűség nem kitalál harmonia,
megjött hivatalban betölt. Most, hogy
hosszabb ismételt ^{dele} betölt,
sán a Tájah is a monológus intősen
veszítet volt es honnan.
Gondolom, ha néhamagya Beske

2

Jóss, meg van hárva stámitva ídíd.
De ha eppore ahead egg - het nés sánd,
niveson elbesid gebild veld menéfare,
is - ha neressethen véletlen foftan
nyavafám eppen nines ahtiv naharóake,
af in, rhtóbetel istendi, mest addig,
ha epporeg allapotan meg nengátol,
benne, naharóaditíbet fóllyngivél
foentendvén foltan. Er en telefon-
nám on: 382-004.

Mag nereschittel indórsól

1960. II. 17

Jasóti

V A S

I S T V Á N

R A P S Z Ó D I A

E G Y

Ő S Z I

K E R T B E N

Tíz újabb, önálló vers (1957—59), két „régí” (1950 körüli) s egy angliai (részben párizsi) utazás verses és prózában írott „jegyzetei” — ennyit tartalmaz ez a kiemelkedően gazdag, jelentős gyűjtemény.

A lírai ciklus: az ötvenéves költő vallomásai, a testi szenvedések egyre kíméletlenebb harapófogójában, s az agyban a háborúkat, örületeket bőven ontó mult emlékeivel.

Az „útijegyzetek”: tiszteletadás a nyugati kultúra nagy eredményeinek, de fenntartás, sőt ítélkezés a nyugati életforma és művészet visszás jelenségei láttán. Paradox — de logikailag érthető — módon Vas éppen e nyugati útján kerül legközelebb a szocialista és magyar hagyományokhoz.

RAPSZÓDIA EGY ŐSZI KERTBEN

Csapzottan tarka lett az a fényteli kerted,
későn süt fel a nap, hamar homálylik,
elfagytak, feketednek
napraforgóid, dáliaid,
még nyílnak, őszién égnek — már nem sokáig —
napszomjas, késő helianthusok:
az elmúlásból is itt körül az világit,
ami nekünk meg nem adatott.

Piroslik már a kis meggyfád — milyen lesz,
ha jön a nagy esőzés hirtelen?
Szebbek a rőt levelek, ha kerengnek
nedves szelekben is tündérien.
Már várja a nemes, növényi sejtelem
novemberi esők verését:
itt győzni fog minden enyészeten
a szépség.

Magunkra gondolok — a szívre, a gyomorra.
Nem a haláltól félek, féltelek.
De miért kell nekünk magunktól undorodva
megérni — ha megérjük — a telet?
Szépségben boldogult virágok, levelek —
s ha holdba, csillagokba ér az ember,
csunyán közelítő telében mire mehet
ezzel a földi förtelemmel?

Elfagyott rózsák, dáliaák: a kertünk
új és új szépség akkor is, ha pusztul.
Meglátjuk most, hogy mit szereztünk
bőrön, beleken, szerveken túl?
Ez még az ősz: ha jól, ha rosszul,
most vívj, most védj magad,
míg végső hódításra el nem indul
a sejteinkbe zárt tudat.

Hát lett-e a tízezer éveken át
szépség, ami nem a miénk?
Vagy tud-e ilyet a lomb, a virág:
eltenni télire a fényt?
Nincs miért adnunk a szerényt:
még csúf estünkben is több szépségünk marad,
mint amit valaha pompáztak élénk
virágok, madarak.

TITOK

Mi annyian vagyunk csak összesen,
amennyi ember Londonban lakik.
Miért hogy ezt el nem felejthetem,
míg hallgatom a város hangjait?
Nagy város, nagy nép. Itt az idegen
öt világrésznek érzi kapcsait.
Vendégük vagyok. Jól bánnak velem.
Mint gyógyfürdőben, úgy nyújtóztam itt.
De mit tudhatnák rólam? S mit tehetnek?
Ha nem is angolok, de angyalok
lennének, mit jelent rokontalan
nyelvünk, szívünk nekik? Itt életemnek
egyetlen titka és értelme van:
az, hogy magyar vagyok.

TARTALOM

<i>Rapszódia egy őszi kertben (1957—1959)</i>	
Egy régi dal visszhangja.....	7
Nemértett azonosulás	13
Szabó Lőrinc halálára	16
Ezékiel	18
Ötven felé	20
Egy este a Négy Szürkében	28
Motorbicikli	31
Mikor a rózsák nyílni kezdtek	32
Előhang	34
Rapszódia egy őszi kertben	36

Két régi vers

Művészet (1950)	41
A prédikátor dalaiból (1952)	43

Átkelés (1959 május—június)

Indulás előtt	51
Elkésztett út.....	53
(Calais-Marée...)	54
Átkelés	56
(Az igazság az...)	59
(Igen, az angol udvariasság...)	60
(Amikor tizenkét évvel ezelőtt Sienában jártam...)	62
(A Parlament...)	63

Parlament	64
(London...)	66
(A múzeumok...)	68
Velazquez Vénusza	70
Manet Olympiája	73
Mi maradt?	76
(Igen, kissé szégyenkezve...)	79
(Különben hogyan is merhetném...)	79
Öt szonett	
A Café de Flore terraszán	81
A tízezer galériában.....	82
A szortyogó érdekesség	83
Tovább!	84
Azt hiszik?	85
(T. S. Eliot...)	86
(Oxford...)	92
(Ilyen közvetlen észjárással...)	93
(N. professzor...)	93
(Sajnos, nem mond lényegesebbet	
Shakespeare-ről...)	94
(Cambridge szépségei...)	98
(A kollégiumok közül...)	99
Cambridge-i elégia	101
Titok	106

F: Vas J, Ap. T. költés kiad-u. 10.

Csaba György

Pe'cs

Dunánál mehestőgy

Csaba György

Pe'cs

Dunánál - u 13/3